

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI RADNI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: 10 Pr-1819/2019-21

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski radni sud u Zagrebu po sucu toga suda Kristini Devčić Merzel u pravnoj stvari tužitelja Sindikat djelatnika u vojsci i državnim službama, Zagreb, Ulica grada Vukovara 239, OIB: 53467544386, protiv tuženika Pleter usluge d.o.o., Zagreb, Čerinina 3, OIB: 50056328499, kojeg zastupa punomoćnik Mislav Ivanišević, odvjetnik iz Zagreba, Račićeva 16, radi utvrđenja, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 26. studenog 2019. u prisutnosti zz tužitelja Tomislava Petrovića, punomoćnika tužitelja Mislava Brzice, zaposlenika tužitelja, zz tuženika Marijana Marekovića i punomoćnika tuženika Mislava Ivaniševića, na ročištu za objavu presude 13. siječnja 2020.,

presudio je

Utvrđuje se da je nevažeći Aneks Kolektivnog ugovora za zaposlene u trgovačkom društvu Pleter-usluge d.o.o. kojeg su dana 16. listopada 2018. potpisali Pleter - usluge d.o.o. s jedne strane te Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske (SDLSN) i Sindikat turizma i usluga Hrvatske, s druge strane.

Obrazloženje

Tužitelj Sindikat djelatnika u vojsci i državnim službama, Zagreb, Ulica grada Vukovara 239, OIB: 53467544386 (dalje: tužitelj) u tužbi podnesenoj 21. svibnja 2019. navodi da je dana 5. siječnja 2016. tužitelj, Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske (dalje: SDLSN) i Sindikat turizma i usluga Hrvatske (dalje: STUH) potpisali s tuženikom Pleter usluge d.o.o., Zagreb, Čerinina 3, OIB: 50056328499 (dalje: tuženik) Kolektivni ugovor za zaposlene u trgovačkom društvu Pleter usluge d.o.o. (dalje: Kolektivni ugovor). Nadalje tužitelj u tužbi navodi da su prethodno tužitelj, SDLSN i STUH i to 10. lipnja 2015. potpisali Sporazum o reprezentativnosti za kolektivne pregovore i o sastavu zajedničkog pregovaračkog odbora na razini poslodavca Pleter usluge d.o.o.,

temeljem kojega su sva tri sindikata reprezentativna i sudjeluju u zajedničkom pregovaračkom odboru. Također tužitelj navodi da je u citiranom Sporazumu naveden broj radnika tuženika koji su članovi svakog od navedenih sindikata i to kako slijedi: tužitelj - 244 člana; SDLSN - 107 članova i STUH - 77 članova. Tužitelj u tužbi navodi da su 16. listopada 2018. tuženik, SDLSN i STUH potpisali Aneks Kolektivnog ugovora za zaposlene u trgovačkom društvu Pleter usluge d.o.o. (dalje: Aneks), a kojim je izmijenjena odredba čl. 58. Kolektivnog ugovora te ističe da reprezentativnost sindikata nije nanovo utvrđivana. Nadalje tužitelj navodi da su sindikati potpisnici Aneksa u trenutku utvrđivanja reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje kod tuženika u svom članstvu imali manje od pedeset posto radnika članova od ukupnog broja sindikalno organiziranih radnika kod tuženika te u svezi s time tužitelj ističe kako je prema odredbi čl. 26. st. 1. Zakona o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata (NN 93/14 i 26/15) određeno da će kolektivni ugovor biti važeći samo ako reprezentativni sindikati potpisnici u svom članstvu imaju više od pedeset posto radnika članova od ukupno sindikalno organiziranih radnika kod reprezentativnih sindikata. Dakle, navodi tužitelj, a obzirom na činjenicu da nije ispunjen uvjet propisan Zakonom o reprezentativnosti za valjanost Aneksa, isti je nevažeći. Zaključno tužitelj u tužbi navodi da unatoč upozorenjima tužitelja, tuženik primjenjuje nevažeći Aneks ujedno se oglušujući na pozive i upozorenja tužitelja kako se radi o nevažećem Aneksu, a na koji način tuženik protuzakonito umanjuje prava svojih sadašnjih i bivših zaposlenika. Tužitelj u tužbi ističe da ima pravni interes da se utvrdi kako sporni Aneks nije važeći, osobito obzirom na činjenicu da su navedenim Aneksom određena prava radnika u radnom odnosu kod tuženika, među kojima su i članovi tužitelja, regulirana na način da su umanjena u odnosu na važeći Kolektivni ugovor. Slijedom navedenog tužitelj predlaže da sud utvrdi da sporni Aneks nije važeći.

Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da smatra da tužitelj nema pravni interes za podnošenje tužbe kakvu je podnio jer da se Aneks ne odnosi na tužitelja već na sve radnike tuženika neovisno o njihovom članstvu u sindikatu te ističe da je istim Aneksom izmijenjena samo odredba oko otpremnine koja pripada svakom radniku kojem tuženik otkazuje ugovor o radu nakon dvije godine neprekidnog rada kod tuženika, osim ako mu se otkazuje iz razloga uvjetovanih ponašanjem radnika. Tuženik nadalje navodi da u opisanoj situaciji, svaki radnik tuženika, pa tako i članovi tužitelja, imaju pravo neposrednom tužbom zahtijevati ostvarenje prava iz radnog odnosa ili u vezi s radnim odnosom za koje smatraju da su mu eventualno povrijeđena Aneksom te ističe da to pravo ne pripada tužitelju i da on nije aktivno legitimiran za vođenje ove parnice, stoga tuženik predlaže tužbu odbaciti. Nadalje, tuženik smatra da je tužitelj morao na pasivnoj strani kao tuženika naznačiti sve potpisnike Aneksa, a ne samo jednog od potpisnika, pa prema tome smatra da i iz tog razloga tužbu treba odbaciti. Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da su točni navodi tužitelja oko donošenja Kolektivnog ugovora, kao i oko Sporazuma te činjenica da su Aneks potpisala dva sindikata i to Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike hrvatske i Sindikat turizma i usluga Hrvatske dok ga tužitelj nije potpisao (iako je prethodno bio potpisnik KU). Međutim, suprotno tvrdnjama tužitelja, kako to navodi tuženik, Aneks je važeći i potpisali su ga oni sindikati koji su u trenutku njegova potpisivanja imali dovoljan broj članova/radnika tuženika kod sva tri reprezentativna sindikata te su isti kao takvi bili i ovlašteni na potpisivanje Aneksa KU. Tuženik nadalje ističe da su na dan 16. listopada 2018. kao dan zaključenja Aneksa KU, sindikati koji su potpisali aneks imali zajedno više od potrebnih 50% članova od ukupnog broja članova kod sva tri reprezentativna sindikata te navodi da bi po mišljenju tuženika, kod utvrđivanja potrebnog broja članova svakako morao biti mjerodavan onaj precizan i točan broj članova koji je važeći na sam dan potpisivanja Aneksa KU i koji je utvrđen upravo prema broju članova radnika u ta tri reprezentativna sindikata, a da to nikako ne bi smio biti onaj broj koji tada nije točan i koji je bio utvrđen prije više od tri godine ranije, odnosno u konkretnom slučaju u lipnju 2015. Tuženik navodi da je na dan zaključenja Aneksa KU svaki do tri

reprezentativna sindikata ima sljedeći broj radnika tuženika učlanjenih u te sindikate: Sindikat djelatnika u vojsci i državnim službama - 203 člana; Sindikat turizma i usluga Hrvatske - 143 člana i Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH - 101 član. Dakle, tuženik navodi da su potpisnici Aneksa na strani sindikata na dan zaključenja Aneksa KU i to Sindikat turizma i usluga Hrvatske i Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH imali potreban broj članova da bi ta dva sindikata, od tri reprezentativna, mogli potpisati taj Aneks KU, odnosno imali su ukupno 244 člana/radnika tuženika, što predstavlja cca 54% ukupnog broja članova kod sva tri reprezentativna sindikata, dok je tužitelj, kao sindikat koji nije potpisao Aneks KU, imao 203 člana/radnika tuženika, što predstavlja cca 46% ukupnog broja članova kod sva tri reprezentativna sindikata. Slijedom svega navedenog, tuženik predlaže sudu odbaciti tužbu, a podredno da sud u cijelosti odbije tužbu i tužbeni zahtjev te da naloži tužitelju da tuženiku naknadi troškove ovog postupka.

Sud je tijekom dokaznog postupka izvršio uvid u Kolektivni ugovor za zaposlene u trgovačkom društvu "Pleter-usluge" d.o.o. od 5.1.2016. (stranice 2-13 spisa), Sporazum od 10.6.2015. (stranica 14 spisa), očitovanje tužitelja na prijedlog izmjene čl. 58. st. 1. Kolektivnog ugovora za zaposlene u trgovačkom društvu Pleter usluge d.o.o. od 24.9.2018. (stranica 15 spisa), Aneks kolektivnog ugovora za zaposlene u trgovačkom društvu "Pleter-usluge" d.o.o. od 16.10.2018. (stranica 16 spisa), dopise i predstavke (stranice 17-22 spisa), očitovanje od 25.9.2018. (stranice 31-32 spisa), izvješće tuženika o broju članova sindikata od 16.10.2018. (stranica 33 spisa), očitovanje SDLSN od 11.3.2019. (stranice 34-35 spisa), dopis STUH-a od 25.11.2019. (stranica 54 spisa), proveo je dokaz saslušanjem svjedokinje Sunčice Benović (stranice 57-59 spisa), svjedoka Siniše Kuhara (stranice 59-60 spisa), zz tuženika (stranica 60 spisa), zz tužitelja (stranice 61-62 spisa) te je izvršio uvid u sudsku praksu VSRH (stranice 64-66 spisa).

Na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno kao i svih dokaza zajedno, te na temelju rezultata cjelokupnog postupka, sukladno članku 8. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 84/08., 123/08., 57/11., 25/13., 89/14. i 70/19. - dalje: ZPP) ovaj sud smatra da tužbeni zahtjev je osnovan.

U odnosu na aktivnu legitimaciju tužitelja ovaj sud ističe da je odredbom čl. 204. st. 1. Zakona o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19, dalje: ZR) propisano da stranka kolektivnog ugovora može tužbom pred nadležnim sudom zahtijevati zaštitu prava iz kolektivnog ugovora.

Uvidom Kolektivni ugovor za zaposlene u trgovačkom društvu "Pleter-usluge" d.o.o. od 5. siječnja 2016. (dalje: KU) utvrđeno je da je isti upravo sklopljen između ovdje tuženika kao poslodavca i na strani sindikata Sindikata djelatnika u vojsci i državnim službama (dakle tužitelja), Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH te Sindikata turizma i usluga Hrvatske. Uvidom u predmetni Aneks KU od 16. listopada 2018. (dalje Aneks KU) utvrđeno je da su stranke tog ugovora također na strani poslodavca upravo tuženik dok je na su na strani sindikata u Aneksu KU navedeni Sindikata djelatnika u vojsci i državnim službama (dakle tužitelja), Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH te u konačnici Sindikata turizma i usluga Hrvatske. Dakle, upravo je sam tužitelj stranka KU ali i njegova Aneksa slijedom čega je isti, a u smislu čl. 204. st. 1. ZR zahtijevati pred nadležni sudom zaštitu prava iz KU.

Stoga je prigovor tuženika u pogledu nedostatka aktivne legitimacije tužitelja utvrđen neosnovanim.

Među strankama nije sporno da je KU sklopljen te da je i sam tužitelj bio stranka takvog ugovora i da je isti ugovor prihvaćen od strane svih stranaka tog KU i potpisan.

Među strankama nije sporno niti da nastavno u postupku sklapanja Aneksa KU, tužitelj, a kao stranka kolektivnog pregovaranja, nije prihvatio niti potpisano takav Aneks KU,

dok su ga s druge strane prihvatili i potpisali, kako tuženik, na strani poslodavca, tako i Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH te Sindikata turizma i usluga Hrvatske, a kako to i proizlazi iz Aneksa KU.

Ono što je sporno je da li je Aneks KU ugovora mogao biti sklopljen unatoč činjenici što isti nije prihvaćen niti potpisan od strane tužitelja kao stranke takvog Aneksa KU.

Uvidom u Aneks KU utvrđeno je da se istim mijenja čl. 58. KU.

Uvidom u KU čl. 58. st. 1. utvrđeno je da je istim čl. propisano da radnik, kojem poslodavac otkazuje ugovor o radu nakon dvije godine neprekidnog rada kod poslodavca, osim ako mu otkazuje iz razloga uvjetovanih ponašanjem radnika, ima pravo na otpremninu u visini od 65% prosječne mjesečne bruto plaće isplaćene mu u zadnja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa, za svaku godinu radnog staža ostvarenu kod poslodavca, osim ukoliko nekim drugim aktom nije određena otpremnine u većem iznosu. St. 2. istog čl. propisano je da radnicima koje je poslodavac preuzeo iz Ministarstva obrane RH, temeljem Sporazuma o preuzimanju djelatnika sklopljenog između Ministarstva obrane RH i poslodavca, u neprekidni radni staž iz st. 1. tog članka uračunava se i staž ostvaren u Ministarstvu obrane RH kao i u drugom državnom tijelu.

Uvidom u Aneks KU st. 2. utvrđeno je da se istim mijenja čl. 58. KU te da isti glasi: "Pravo na otpremninu ima svaki radnik kojem poslodavac otkazuje ugovor o radu nakon 2 (dvije) godine neprekidnog rada kod poslodavca, osim ako mu otkazuje iz razloga uvjetovanih ponašanjem radnika. Otpremnina se određuje u iznosu od 65% prosječne mjesečne bruto plaće koja je isplaćena u zadnja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa, za svaku godinu radnog staža ostvarenu kod poslodavca. Ukoliko se radniku ne može osigurati drugo odgovarajuće radno mjesto u krugu od 50 km od mjesta stanovanja, radniku će se, uz otpremninu na koju ima pravo, kao nagrada za godine provedene u TD Pleter-usluge d.o.o. isplatiti i 1.000,00 kn za svaku godinu radnog staža koju je radnik proveo u TD Pleter-usluge d.o.o. Pod odgovarajućim radnim mjestom iz st. 3. ovog članka podrazumijeva se radno mjesto odgovarajuće struke i stupnja obrazovana. Radnik koji ne prihvati ponudu za drugo odgovarajuće radno mjesto u krugu od 50 km od mjesta stanovanja ne ostvaruje pravo na uvećanje otpremnine iz st. 3. ovog čl. Iznos otpremnine može iznositi najviše 150.000,00 kn neto. Radnicima koje je poslodavac preuzeo iz Ministarstva obrane RH, temeljem Sporazuma o preuzimanju djelatnika sklopljenog između Ministarstva obrane RH i poslodavca, u neprekidni radni staž iz st. 1. tog članka uračunava se i staž ostvaren u Ministarstvu obrane RH kao i u drugom državnom tijelu."

Dakle, iz Aneksa KU vidljivo je da je u odnosu na KU pravo na otpremninu odnosno njezin iznos sada ograničeno i to do iznosa od 150.000,00 kn neto a što ukazuje na činjenicu da bi radnici s najviše provedenih godina radnog staža kod tuženika (odnosno prethodno preuzeti od Ministarstva obrane RH) dovedeni u nepovoljniji položaj sklapanjem Aneksa KU u odnosu na sam KU a time i umanjena njihova prava. Iz navedene činjenice, a u svezi čl. 204. ZR, svakako proizlazi i interes tužitelja na podnošenje tužbe u ovom predmetu i zahtjeva za sudskom zaštitom takvih prava.

Činjenica koju tužitelj osporava je da sam Aneks KU nije mogao biti valjano sklopljen a da u takvom sklapanju ne sudjeluje i sam tužitelj, a obzirom, kako on to ističe, upravo tužitelj predstavlja reprezentativnu većinu koja je ovlaštenja na takvo sklapanje.

Naime, uvidom u Sporazum od 10. lipnja 2015. (dalje: Sporazum) a koji je sklopljen između Sindikata djelatnika u vojsci i državnim službama (dakle tužitelja), Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH te Sindikata turizma i usluga Hrvatske a temeljem čl. 7. st. 2. i 3. Zakona o reprezentativnosti udruga poslodavca i sindikata (Narodne novine broj 93/14) utvrđeno je da čl. 1. Sporazuma potpisnici izjavljuju da djeluju na razini poslodavca Pleter usluge d.o.o. Čerinina 23, Zagreb, i to Sindikat djelatnika u vojsci i državnim službama ima organiziranih 244 članova, Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH 107